

Cenăzeanul

asociația
culturală
concordia
cenad

Periodic de opinie și informare socio-culturală • Anul XVII (2010) Nr. 2

ISSN 1222-5843

Din CUPRINS:

Foto: Iancovici Daniel

Pr. Dan GROZA - *Duhul Sfânt*

Gheorghe DORAN - *Am primit la redacție*

Geo GALETARU - *George Popovici sau vindecarea prin cuvânt*

Dorin DRONCA - *Cronica culturală*

Geo GALETARU - *Poezii fără titlu*

Gheorghe DORAN - *Cuvinte din graiul cenăzenilor*

George IVAȘCU - *Sfaturi în agricultură*

Gheorghe ANUICHI - *Aburii bronzului*

DUHUL SFÂNT

Pr. romano-catolic Dan GROZA

După înviere, apostolii s-au închis dar deodată Isus le apare și le spune: „Luăți Duhul Sfânt”. După 50 de zile în timp ce se rugau, de data aceasta nu Isus li se arată ci Duhul Sfânt. Ușile se deschid și acesta își începe călătoria prin lume. A venit la aceia care și-au pierdut speranța, la aceia cărora le era frică de lumea în care trăim.

Ce face Duhul Sfânt? Ne redă speranța. Mulți oameni se simt înșelați de Isus și de biserică Sa. Unde este mântuirea? se întreabă. După moartea lui Isus nimic nu s-a schimbat. Lumea este aceeași, nici în biserică nu sunt sfinți. Isus însă ne spune: „Nu vă fie frică, eu am învins lumea”.

Ne întrebăm unde este semnul acestei victorii. Trebuie să ne amintim cuvintele care le spune păstorilor: „Iată semnul după care-l veți cunoaște; veți găsi un prunc însăsat în scutece și culcat într-o iesle” (Lc.2,12) În acest copil trebuie noi să-l vedem pe Dumnezeu. Acesta este posibil numai prin credința care ne este dată de Duhul Sfânt. Acesta alungă tristețea din sufletele apostolilor, la fel face și acum. În deceptile noastre El ne întărește speranța.

Este adevarat dacă privim cu atenție lumea aceasta nu s-a schimbat atât de mult din punct de vedere comportamental. Isus nu a venit în lumea științei ca să aducă o nouă ideologie, nu a venit nici în lumea politicianilor ca să instaureze o nouă ordine socială. A venit să locuiască în sufletele noastre ca să creeze omul nou. Psalmistul spune: „Inima curată zâmissește întru mine, Dumnezeule. (Ps.51,12)

Aceasta săvârșește în noi Duhul care s-a coborât de Rusalii. Nu în lume trebuie să... Lăutăram pe Dumnezeu. Împărăția Lui este în noi. El nu este prezent în mod real să putem spune: uite este aici sau acolo, Este acolo unde ne deschidem sufletele și lăsăm să intre Duhul Sfânt. Duhul Sfânt reduce iubirea acolo unde ne deschidem sufletele și-l lăsăm să intre. Duhul Sfânt reduce iubirea acolo unde nu este.

Înaintea teoriei lui Nicolaus Kopernik, omenirea a crezut că soarele se învârtește în jurul pământului. El a schimbat viziunea noastră spunând că pământul, planetele, stelele se învârt în jurul soarelui. De multe ori și noi credem că totul se învârt în jurul nostru, că noi suntem centrul lumii și că totată providența divină lucrează ca noi să avem tot ce ne

dorim în viață, să avem succes și noroc și să fim ocoliți de greutățile vieții. Isus a trimis Duhul Sfânt pentru ca acesta să ne trezească din egoismul nostru. Nu trăim doar pentru noi ci și pentru alții. Apostolul Pavel văzând că enoriașii din Corint se întrec care mai de care prin darurile pe care le-au primit de la Duhul Sfânt le scrie că cel mai important este iubirea „Chiar dacă aș vorbi în limbi omenești și îngerești și n-aș avea dragoste sunt o armă sunătoare sau un chiuval zângăitor și chiar dacă aș avea darul prorociei și aș cunoaște toate tainele și știința, chiar dacă aș avea toată credința așa încât să mut și munții și n-aș avea dragoste, nu sunt nimic” (1,Cor,13,1-2) În termeni acuali putem să știm sau să avem la superlativ celel mai mari case, mașini, bani, dacă nu avem iubire, nu avem nimic.

Duhul Sfânt vrea să ne redea iubirea și, acolo unde este, vrea să o consolideze.

Isus dorește ca oamenii să nu se închidă în fața harului divin de aceea le poruncește apostolilor: „Mergeti și faceți ucenici din toate neamurile” (I.17,8).

În cartea Apocalipsei citim: „Eu ţin cheile...”. Când a plecat, a lăsat cheile bisericii iar Duhul Sfânt a fost trimis să reverse harul său asupra fiecărui om. Atunci când invocăm coborârea Duhului Sfânt să nu ne gândim numai la noi ci la toți oamenii de bună credință, la toți aceia care vor să facă bine, la aceia care caută dreptate fiind înșelați.

Speranța noastră să se împlinească. Doamne, trimite Duhul Sfânt ca să continuie opera creației și să se renoiască fața lumii,

AM PRIMIT LA REDACȚIE

Gheorghe DORAN

„BĂLTEȘTI, comuna mea” publicație periodică editată de Consiliul Local și Primăria comunei Băltești, jud. Prahova. Ediția de față nu se dezmine cu nimic față de cea precedentă și ne îndreptățește să afirmăm că acolo unde se vrea se poate realiza orice.

„LUMINA SATULUI”, periodic local editat de Școala cu clasele I-VIII Ghiroc - Timiș. Ceea ce am putut afla din multitudinea de articole apărute ce ne-a impresionat deosebit este faptul că în localitate, în cadrul aceleiași școli apar 2 publicații: „Lumina satului” și „Lumină pentru suflet”. Ultima premiată cu locul I în cadrul concursului de reviste religioase. După cum aflăm din aceeași publicație în anii anteriori publicația a mai obținut un loc III și de două ori consecutiv locul II. Spre bucuria copiilor și a părinților publicația a tipărit și lista premiilor obținute în anul trecut. Remarcăm o pagină închinată lui Geo Galetaru și poezia „Scara efemeră” a regretatului poet Damian Ureche cât și multe, multe știri culturale din județ. Nu poate trece neobservată poezia „Elegie pentru popor” a lui Ion Ramuriu (Ion Murariu). La fel epigramele cunoscutului Petru Chiara. Urăm colegiului de redacție multe succese în munca nobilă pe care o prestează pentru promovarea literelor bănățene.

„LUMINĂ LINĂ” revista parohiei Colonia Gătaia nr 1/2010 tipărită în condiții grafice de invidiat este o altă publicație sosită la redacție. După editorialul „Autocefalia Bisericii Ortodoxe Române” semnat de pr. Valentin Bugariu răsfoirea dar mai ales lectura articolelor publicate produce în sufletul cititorului o adâncă senzație de admirare pentru eforturile depuse de editori. Ca o surpriză publicația răspunde articolului nostru precedent dedicat ei și publică, în extenso, articolul nostru pentru cititorii publicației din Colonia Gătaia. Acestuia îi este adăugată și o recenzie făcută „Cenazeanului” pe care o publicăm alăturat pentru cititorii publicației noastre.

Ne bucurăm de primirea periodică la biblioteca noastră a valoroasei reviste „Cenazeanul” editată de Asociația culturală „Concordia” din Cenad, (jud. Timiș)

Revista este gândită, editată și publicată de profesorul Gheorghe Doran, personalitate marcantă a culturii bănățene cu contribuții scriitoricești în câteva publicații locale între care amintim „Scrisul Bănățean” și „Orizont” din Timișoara. Filolog, poet, cercetător al fenomenului tradițional a cules și publicat folclor literar în volumele *Folclor literar*, *Banatule*, *mândră floare*, *Ce-am în inimă și-n gând*, dar și autor al tomului *Pădure, soro pădure*, a editat și îngrijit volume de poezie și istorie locală, ultima realizare majoră fiind imprimarea cărtii *Comuna și bisericile din Giridava-Morisena-Cenad, Monografie istorică*, Ed. Marineasa, 2009 care a aparținut regretatului prot. prof. dr. Gheorghe Cotoșman

Revista „Cenazeanul” a împlinit anul trecut 16 ani de apariție neîntreruptă, fiind alături de „Suflet Nou” (Comloșul Mare) și „Lumina satului” (Ghiroci) pionier al presei bănățene rurale din Banatul de câmpie. În paginile ultimului număr (5-6/2009, 22p.) întâlnim articole care fac referire la cultura civică, spirituală și culinară a cenăzenilor. Prof. Gheorghe Doran fece o pertinentă cronică a cătorva publicații rurale reunite sub titlul *Patru publicații rurale* (p.15-17) în care vorbește despre „Lumină lină” (Gătaia), „Băltești, comuna mea” (Prahova), „Vatră nouă” (Giarmate Vii) „Medveșanul” (Urseni). Publicația din Cenad apare în condiții grafice „de lux”, acest număr are ca supliment și un calendar pe 2010.

Pr. Valentin Bugariu

N.B. Elogiile primite în acest articol se potrivesc foarte bine întregului colegiu de redacție. Fără sprijinul fiecărui membru publicația nu ar fi apărut, nu ar exista. Lipsa de orgolii caracterizează fiecare membru în parte și întregul colegiu în totalitatea sa.

POEZII FĂRĂ TITLU

Geo GALETARU

vei spune și vei muri
cuvintele sunt gloanțele destinului
fluturi orbi luminând întunericul
în numele sintaxei nevăzute și atroce

vei învăța lecția inefabilă a ierbii
piatra râului îți va fi suprema înțelepciune
și dincolo de tine e un gol asurzitor
umilința imponderabilă a visului
locuit de o stea rătăcitoare
ce-și stinge deziluzia între maluri fierbinți

vei spune și vei muri
cenușa dimineții tresare sub pleoapele zeului
și lumea își duce tristețea în palme
ca pe un dar al vieții fără leac

cândva vedeați cuvintele nopții
cândva auzeai nisipul
migrând în ceruri fără vârstă
pașii felinelor lovind
la poarta ninsorii

cândva totul avea un sens
rugăciunea în temple îndepărтate
șoaptele căzând pe tabla
de aur a verii
ca niște fructe necoapte

cândva fratele tău
știa alfabetul păsării-liră
ca pe o lecție învățată în pântecul mamei

am fost acolo
unde moartea are nume de floare
am văzut fructele putrezind
pe tipsile cerului
mâna mea încă scutură faleza de ceață
pasul meu întârzie pe cărăriile templului
și nimeni nu-mi spune
cifrul zăpezii la care visează
copiii neantului

am fost acolo
unde liniștea tipă sub aripi de înger
și timpul devoră
conturul atroce care ne umilește

am fost acolo
unde nimeni
nu-și poate ascunde trupul
decât cu o noapte

dă-mi binecuvântarea
ești fratele meu
ești umbra mea dincolo de râu
echilibrul nopții pe mările austere
un gest în cârje bilingve
pentru sintaxa nemuririi
celor ce se iubesc sub
stelele necoapte

dă-mi binecuvântarea
și spune-mi
cine pândește în căușul peșterii
cine ascunde vocale
sub pietrele fluviului

dă-mi binecuvântarea
e iarnă pe colinele ninse de somn
și fiara se trezește din nou
pe tabla de șah a zorilor

CRONICA CULTURALĂ

Dorin DRONCA

Dansuri populare românești

Tot mai mult se face vizibilă intenția forurilor comunale de a revitaliza unele fenomene tradiționale, azi în derivă la un pas de dispariție. Existența unor echipe de dansuri tradiționale în nomenclatorul Căminului cultural este din nou în atenția celor care sunt responsabili de viața culturală a comunității.

Astfel a existat cu o destul de lungă existență o echipă de dansuri populare maghiare despre a cărei activitate am scris.

Recent s-a trecut la organizarea și instruirea unor tineri care să învețe dansuri populare românești cu care să reprezinte comuna pe scenele diferitelor manifestări culturale.

Sub directa îndrumare a lui Lipovan Gheorghe au fost inscriși și s-a început instruirea a 86 de tineri și foarte tineri copii din Cenad.

Pentru o mai atenționată urmărire a acestora și apoi a selecție riguroasă a lor tinerii amintiți mai sus au fost împărțiți în două grupe după vîrstă.

În repertoriu a fost prevăzută învățare unor jocuri de doi, a unor hore, jocul cunoscut sub denumirea ardeleană, câteva brâuri și, normal, sorocul.

Cele două echipe vor reprezenta comuna în cadrul unor festivaluri organizate ce vor avea loc.

Urăm tuturor succes!

Lada cu zestre a neamului

Deja cunoscutul festival „Lada cu zerstree a neamului” continuă să fie o preocupare a forurilor culturale județene.

La faza zonală care se va desfășura la Pesac pe intervalul 8-9 mai a.c. Cenadul se va prezenta cu;

Formația de ară culinară cu următoarele preparate: *Gulaș de fasole* preparat de Fodor Francisc; *Miel cu varză dulce* preparat de Bălan Gheorghe și Maxim Ștefan și *Sarmale în oală de lut* preparate de Georgeta Cucu.

Va fi prezentă cu o expoziție de monede existente la muzeul comunal

La fel nu va lipsi din festival *Grupul coral mixt bisericesc* instruit și dirijat de dl. Dogoje Ioan

Biblionet

sau „*Lumea în biblioteca mea*”

De data aceasta conducerea culturii și a Bibliotecii județene Timiș ne aduce în actualitate.

Ce prevede acest program?

El se întinde pe parcursul a 5 ani și va facilita accesul gratuit a tuturor cetățenilor din comună la Internet.

Vor fi instalate la Căminul cultural 4-5 calculatoare conectate la această formă modernă de cunoaștere și însușire a culturii INTERNETUL.

Programul se desfășoară sub egida unui parteneriat între IREX, Asociația Națională a Bibliotecarilor și bibliotecile publice din România.

Biblioteca comunală din Cenad a fost cooptată fiind câștigătoare acestui program alături și cu sprijinul Bibliotecii județene Timiș.

În felul acesta accesul la noua și modernă formă de comunicare nu va mai fi un privilegiu doar a posesorilor de calculatoare racordate la Internet

GEORGE POPOVICI

sau vindecarea prin cuvânt

Geo GALETARU

George Popovici face parte din acea stirpe a poeților, din ce în ce mai rari astăzi, care mai cred în magia cuvântului. În rezonanța lui tămăduitoare. Poemele din cel mai recent volum al său („Tăceri în amurg”, Editura Eubeea, Timișoara, 2010) se vor situa, aşadar, sub semnul emblematic al unei încrederi absolute în virtuțile terapeutice ale metaforei. De departe de a fi dovedă, unei cantonări într-o linearitate neproductivă, această „punere la lucru” a imaginii poetice, săvârșită sub imboldul unei inconvertibile purități sufletești, vorbește în primul rând despre consecvența autorului cu sine însuși. În acest context, invocarea unor ascendențe structurale sau a unor afilieri tematice pare superfluă, atâtă timp cât poetul refuză să-și fixeze demersul liric în patul procustian al unei formule peremptorii.

George Popovici nu problematizează hamletian, el repudiază tacit snobismul redundant al alunecării în false elanuri filosofarde, preferând să-și fructifice talentul și sensibilitatea în direcția radiografierii unor stări sufletești netrucate, definitorii. Geografia afectivă, pe care o trasează poemele sale, se suprapune unui flux liric ambicioz, marcat de fervoarea calmă a întrebărilor fără răspuns și de reverberația genuină, cu accente melopeice, a unor tristeți surdinizate: „Mi-e dor/ să-ți fac inel/ din firele de iarbă/ și să-ți acopăr/ tinerețea încăpățanată// apoi să rămân singur/ pe pământul rece/ iar tu să zbori/ în cercuri/ și să simți/ cum se naște/ în tine timpul...” („Mi-e dor”).

George Popovici configurează paliere imagistice remarcabile, cărora le arondează un filon tematic adecvat, debordând de inflexiuni nostalgice și reverii sfâșietoare. De altfel, preeminența laturii confesive, elegiacă conferă poeziilor sale un timbru de pregnantă autenticitate, infuzându-le fiorul unei idealități mereu amâname. Fastul barochist al construcției poematicе nu face decât să amplifice dimensiunea iluziei, alimentând iminența tulburătoare a identificării cu visul. Într-o lume vidată de repere morale și tinzând să-și convertească semnificațiile în simple ticuri festiviste, George Popovici redescoperă mirajul exuberant al metaforei, care-i

deschide calea spre labirintul propriei existențe interioare: „Sufletul meu/ cu grele furtuni/ s-a risipit demult/ într-un galop/ nebunesc și cotropitor/ în stelele de sub/ pleoape iar acum/ când am cunoscut/ aproape toate/ anotimpurile/ îmi împodobește/ singurătatea cu tăceri/ și sărută roua ierbii/ în verde crud/ ca o mirifică povară/ încă nevăzută de nimeni...” („În verde crud”).

Evadând din contingentul ostil și căutându-și refugiu într-un fel de mistică a solitudinii, poetul își esențializează trăirile, racordându-le la regimul unei resemnări orgolioase. Sentențiositatea aparentă a unor poeme ascunde, de fapt, dezamăgirea unui suflet contrariat în esență sa primară. Autorul are capacitatea de a-și disimula vulnerabilitățile existențiale, învăluindu-și eșecurile în faldurile unui melos mereu victorios: „Întotdeauna/ am fost/ învingătorul timpului/ și călărețul/ suprem al vieții/ dar în ultimul timp/ mi se întâmplă ades să adorm/ pe insomniile/ pline de singurătate/ și atunci/ sub povara lacrimilor/ mă lupt în fiecare/ seară cu amintirile/ și mă gândesc la/ oaspeții care/ în curând or să vină/ la cina cea de taină...” („Călare pe insomnii”). Arma inefabilă cu care poetul întâmpină asaltul cotidianului impur este ascea tăcerii. Astfel că, în locul unei încrâncenări cu accente pamphletare, vom găsi în poemele lui George Popovici acea stare de grație tipică romanticilor întârziati și care dă măsura întreagă a unui temperament liric împăcat cu propria-i condiție. Pe care și-o asumă cu demnitate, încrezător doar în forță miraculoasă a verbului poetic: „Cum aş putea/ să-mi îmblânzesc/ destinul care/ mă ademenește/ cu răbdare și credință/ spre acel petec/ de lumină domoală/ în care steaua mea/ singură ca un vis/ de taină mă așteaptă/ să devin lacrimă nevăzută/ cât mai departe de moarte?” („Lacrimă nevăzută”).

Există, în excelentul volum al poetului făgețean, suficiente poeme citabile, care ne întăresc convingerea că ne aflăm în fața unui destin poetic matur, cu un univers ideatic și imagistic pe deplin conturat. Volumul „Tăceri în amurg” pledează, implicit și imperativ, pentru recurența metaforei memorabile și reprezentă cartea de vizită a unui poet adevărat.

CUVINTE DIN GRAIUL CENĂZENILOR

Gheorghe DORAN

Pentru a nu se uita cuvintele folosite de bătrâni nostri, cuvinte care formează o parte însemnată din vocabularul limbii române începând cu numărul de față vom publica rodul a tot ce am putut culege. Mulțumim pe această cale lui Anuichi Gheorghe cenăzean „de baștină” pentru ajutorul primit din parte dumnealui.

- a buzduri – a cotrobăi, a căuta ceva. Întâlnit în expresia: „o buzdurit prân casă.”
- bocșea – în general pachet de haine legat. Întâlnit în expresia: „am pus totu-ntr-o bocșea și am plecat”
- băgrin – salcâm. Întâlnit în expresia: „au înflorit băgrinii”
- blagă – bogătie, avere. Întâlnit în expresia: „are blagă multă.”
- bucfar – abecedar, dar și carnetel. Întâlnit în expresia: „o scriș totu’ în bucfar.”
- budac – târnăcop. Întâlnit în expresia: „am săpat cu budacu c-o fost tare”
- blid – farfurie, farfurie adâncă. I-am turnat zupa în blid să să rășească”
- braun – maro. Întâlnit în expresia: „l-am vopsât braun”.
- butoară – gaură, Întâlnit în expresia: „o astupat toace butorile”
- burdic – pieptar, cojoc mic. Întâlnit în expresia: „o luat burdicu pă el c-o fost frig”
- baș – chiar. Întâlnit în expresia: „o fost baș el.”
- a se bâzgoi - a se uita, a privii intens. Întâlnit în expresia: „Ce te bâzgoi ca prostu”
- bolând - nebun, zăpăcit. Întâlnit în expresia: „Lasă-l, nu vezi că-i bolând?”
- bicher – petrecăreț, neserios. Întâlnit în expresia: „îi bicher cum mn-i altu”
- bitangă – haimana. Întâlnit în expresia: „iar ai umblat bitangă.”
- bitiglu – bicicletă. Înălțit în expresia: „s-o suit pă bitiglu și o plecat”
- bumb – nastur. Întâlnit în expresia: „i-am cusut toți bumbi”
- bocal – casnă de apă. Întâlnit în expresia: „o băut vinu’ cu bocalu”
- bară – ochi de apă care nu seacă vara. Întâlnit în expresia: „o prinș peșce-n bară”

ABURII BRONZULUI

Gheorghe ANUICHI

S-a tras cortina și peste turul doi al campionatului și, după locul trei obținut în campionatul, ediția 2008-2009 echipa noastră s-a clasat doar pe locul cinci.

Poate „aburii bronzului” li s-a urcat la cap, poate faptul că golgheterul echipei Wilhelm a plecat într-un eșalon superior sau neșansa a făcut ca cenăzenii să ajungă pe un loc, nu neapărat nenorocos, ci doar sub posibilitățile lor sau valoarea lotului. Acest -1 în clasamentul adevărului nu ar fi supărător. Returul poate aduce mai multe puncte în meciurile din deplasare iar clasarea de la sfârșitul campionatului să fie cât mai aproape de vârful clasamentului.

privind în urmă

Pregătirea de vară s-a făcut în mod corespunzător, condițiile materiale au fost bune dar rezultatele nu au fost pe măsura așteptărilor.

Au fost 2-3 meciuri din deplasare unde am fost furăți de cavalerii negri în meciuri clar dominate de cenăzeni.

S-au pierdut 5 puncte pe terenul propriu cu echipe slăbuțe dar neșansa i-a privat de victorii. Ceva scărtăie și în atac unde în 15 meciuri s-au marcat doar 22 de goluri comparativ cu sezonul trecut când în 30 de meciuri s-au marcat 92 de goluri. Apărarea a clalcat și ea primind 30 de goluri față de doar de 47 în tot campionatul trecut.

Mai e un retur și sperăm într-o comportare și mai bună ca la sfârșitul campionatului echipa noastră să fie spre vârful piramidei unde, prin valoarea lotului, îi este locul.

SFATURI ÎN AGRICULTURĂ

Ing. George IVAȘCU

ZEAMA BORDELEZĂ – MODURI DE PREPARARE (PENTRU TRATAMENTE LA POMI FRUCTIFERI SAU VITĂ DE VIE)

Se pune la înmuiat 1 kg. de piatră vânătă bine mărunțită într-un material textil înreodus apoi într-un recipient cu 10 litri apă cu 24 h înainte de a începe tratamentul. Pentru grăbirea dizolvării și folosirea amestecului în ceeași zi se poate întrbuința la dizolvare apă călduță.

Pentru neutralizare se poate folosi var pastă în raport de 2:1 adică 2 părți var pastă la o parte CuSO₄ (piatră vânătă). Nu se folosește var praf. Varul se dizolvă în prealabil cu 10 litri apă.

Pentru obținerea zemei bolezne de calitate foarte bună, în vasul în carese face amestecul, se pune prima dată soluția cu CuSO₄, iar apoi laptele de var și se amestecă bine. Înainte de folosire se filtrează bine pentru a preveni înfundarea diuzelor distribuitoare.

TRATAMENTE LA POMII FRUCTIFERI

I. - tratamente la sâmburoase (cais, piersic, prun, cireș, vișin)

- În rerpaus vegetativ tratamentele se execută la temperaturi de peste 5 grade C.

Toamna după scuturarea totală a frunzelor

- lunile octombrie, noiembrie – cu ZEAMĂ BORDELEZĂ 3%.

Primăvara – lunile ianuarie, februarie – cu CONFIDOR 1,5%.

Faza de buton – martie zemă bordeleză 1%.

- Tratamente în vegetație se execută la temperaturi mai mici de 25 grade C.

Când jumătate din petale sunt scuturate cu ANVIL 0,06% + SINORATOX 0,2%.

După 2-3 săptămâni cu DITAHNE M 45 0,2% + DECIS 0,04%.

Când fructele sunt cât aluna cu ANVIL 0,06% + KARATE 0,02%.

NOTĂ: în perioada de reapus vegetativ la ambele culturi se poate folosi tratamenteul cu USI sau CONFIDOR OIL 1,2%

II. - tratamente la sâmburoase (măr, păr, gutui)

Tratamentul de iarnă la temperaturi mai mari de 5 grade C

Lunile ianuarie-februarie cu CONFIDOR 1,5%.

Faza de buron roz cu ZEAMĂ BORDELEZĂ 1%.

Tratamente în vegetație la temperaturi mai mici de 25 grade C.

- când jumătate din petale sunt scuturate cu SCORE 0,2% + KARATE ZENON 0,02%

- după 2-3 săptămâni cu SCORE 0,02% + DECIS 0,04%

- când fructele sunt cât aluna cu SCORE 0,02% + KARATE UZENON 0,02%

- după 2-3 săptămâni cu TOPSIN 0,01% + DITHANE M45 0,02%, SINORATOX 0,02%

- după alte 2-3 săptămâni cu SHAVIT 0,02% + FASTAC 0,02%

TRATAMENTE LA VITĂ DE VIE

- la lungimea lăstsartilor de 10-15 cm. cu NEORON 1% + DITAHNE M45 0,2%, NEORON – insecticid + acaricid, netoxic pentru albine.

- la apariția ciorchinilor cu DECIS 2,5 EC 0,02% + Rubigan 12CE 0,03% + RIDOMIL GOLD 0,25%

- la începutul înfloritului cu NEORON 0,1% + FOLICUR 0,04% + RADOMIL GOLD 0,25%

- la creșterea boabelor cu OMITE 570 EW 0,1% + TOPSIN 0,1% + RIDOMIL GOLD 0,25%

- la întrarea în pârgă (culoare boabelor) cu DECIS 0,02% + TELEDOR 0,1%

IN MEMORIAM

IOAN
RADU

TOŞICI
LIUBINCO

Credeam mai repede că apele Mureșului vor curge spre izvoare, că soarele își va schimba sensul lui normal de mers, dar nu puteam să accept trecerea în neființă a acestui om în plină putere de muncă.

Dar...

Pentru prima dată l-am întâlnit în toamna anului 1964 ca elev în băncile clasei a VI B când mi-am început cariera didactică.

Încă de atunci am remarcat, parcă, o seriozitate care distona cu vîrsta sa. Era foarte conștincios și setos de a acumula cât mai multe cunoștințe.

Au trecut apoi ani buni în care îl știam ca elev al Liceului de Construcții din Timișoara, apoi ca soldat în trupele de grăniceri și mai târziu șef al echipei de construcții din cadrul Primăriei.

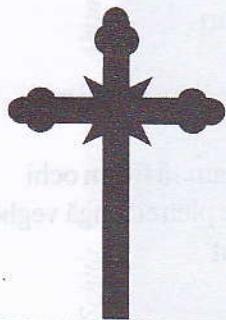
După plecare secretarului de primărie Mircsov Ioan în Germania a fost promovat în acest post rămas vacant.

În ultimul timp am fost „colegi”. Da. Colegi în redacția ziarului „Cenăzeanul”. În această perioadă m-am bucurat de un sprijin imens din partea lui. În ceea ce intenționam și intenționez să fac l-am simțit alături de mine cu tot sufletul.

Moartea nu a mai avut răbdare. L-a răpit familiei și cunoșuților în plină putere de muncă.

Să-i fie țărâna ușoară.

Gheorhe DORAN

După o scurtă dar grea suferință s-a stins din viață TOŞICI LIUBINCO fiul al Cenadului, plecat din țară de peste 25 ani.

După terminarea facultății, devenind medic veterinar a muncit ani buni în țară ca la un moment dat să plece în SUA, departe de țară unde a profesat meseria cu succes în cabinetul său particular în care trata animalele domestice și chiar exotice.

Cu toate că în Cenadul natal a locuit efectiv până la vîrstă de 15 ani și apoi doar în unele vacanțe a rămas foarte atașat de locul natal. Efectiv a fost tot timpul conectat la realitatea cenăzeană prin legăturile de prietenie pe care le avea printre cenăzeni.

De câte ori venea în țară să teore în sir și depănam amintiri despre Cenad, despre cenăzeni, despre realizările din comună. Își amintea de persoane în vîrstă moarte de 30-40 de ani de locurile de joacă și de colegii de zbenguală.

Era mândru de Cenadul natal și-i făcea „lobby” chiar și în depărtata sa patrie de adopție unde se lăuda cu ziarul „Cenăzeanul” și cu vechimea lui milenară.

Nu ștui câți locuitori ai Cenadului au citit ziartul „Cenăzeanul” de la numărul 1 până în prezent? Câți cenăzeni au colecția completă a ziarului? Oare câți cenăzeni știu că există Asociația culturală „Concordia” în comună? Si câți dintre ei citesc și două publicație „ANUARUL” Asociației ajuns la al 6-lea an de apariție?

De asemenea ținea legătura cu cenăzenii din diasporă (Canada, SUA, Australia și Germania) iar discuțiile lor degenerau tot despre Cenad.

Cenadul e mai sărac prin pierderea unui fiu al său chiar dacă a trăit departe de vatra strămoșească iar eu am pierdut un prieten drag.

Fie-i țărâna ușoară și sufletul împăcat.
Cenăzenii nu-și uită niciodată „copiii”

Gheorghe ANUICHI

FLORILEGIU

Anghel DUMBRĂVEANU

Născut în 21 noiembrie 1933 în Dobroteasa – Olt, după absolvirea Liceului Pedagogic, lucrează un timp în învățământul elementar, iar în 1968 își ia licența la Facultatea de Filologie din Timișoara.

A lucrat ca redactor la „Scrisul bănățean” și la „Orizont” din Timișoara.

Voluime tipărite: *Fluvile visează cerul, Pământul și fructele, Iluminările mării, Oase de corăbii și altele.*

AȘTEPTAREA

Se mută mereu cineva
În mirăsma uitării
Lumina pasărea cântecul

Uneori mi se pare c-aud
Tropotul cailor în infinit
Mi se pare că steaua
Se uită la mine

Uneori timpul mă-ntreabă
Unde-am plecat

Înstrinat sunt
în interiorul unei aşteptări de demult

vine vântul mă ia
și nu vrera să-mi spună
unde se duce

UMBRA UNEI ZILE

Îmi trimiți fotografia cuvintelor
în care te-am visat trecând pe un pod.

Nu te-am întâlnit
Din vremea când stăpâneam
Sudul nopțiide toamnă,
Şi uîti că nu mai am aripi
Şi mă căutați
Pe o planetă
Ce nu mă cunoaște

ÎNTRE BALANȚE

Să nu pornești niciodată război
împotriva celui ce poate visa

În asprele zile ale speranței
singure florile
te primiră în odăile lor

Să nu bei rouă din urmă de stea
până nu învăță drumul întoarcerii

Făgăduielile dunei nopți înroșite
întrte balanțe

VEGHE

Un cord enorm bătea

Se prăbușeau luzceferii din timp
Inerte pietre stoarse de lumină

Ocean de gânduri
Nersfărșit vârte
Rotindu-mi-se-njurul frunții reci

Ertam ce nu voiam să fiu un ochi
deschis în starea pietrei lungă veghe
de început sfărșit

DATE NOI DESPRE BISERICA LUI AHTUM

Gheorghe DORAN

Cunoscut sub numele de Urbs Morisena, numele localității noastre apare pentru prima dată sub această formă la începutul Evului Mediu. Numele de Cenad îl primește după înfrângerea lui Ahtum de către oștile lui Chanadin (Cenad) înainte de 1030. Cele două denumiri circulă în paralele încă 2-3 secole fără să deranjeze pe nimeni.

Despre ctitorul acerstei biserici, ducele Ahtum izvoarele istorice ni-l prezintă: „În acele zile era un domnitor în cetatea Mureșului, pe num e Ahtum, puternic foarte, care fusese botezat după credința grecească în cetatea Vidinului și se fălea foarte în țaria și puterea sa. Si avea șapte neveste, că nu era îndeajuns de întărit în credința creștinească. Iar craiului Stefan nu i se închinea, încrezându-se în mulțimea ostașilor și nobililor săi asupra căror avea putere.”

Biserica și episcopia catolică este înființată în jurul anului 1830. Este interesant că până la mutarea „călugărilor greci” la Oroszlanos (azi Banatsko Arandelovo-Serbia) călugării greci (ortodocși) sunt lăsați să-și continue viața monahală în ritul lor. Astfel ei îngroapă creștinește morții în lupta mai sus amintită ca abia după ridicare noii biserici călugării greci să fie mutați acolo.

Iată ce spune autorul „Legendei Sfântului Gerard: *Iar monahilor acelui locaș le slujea a treia parte din cetate și Chenadin nu-i izgoni ci îi lăsă să rămână în starea în care-i aflase*”.

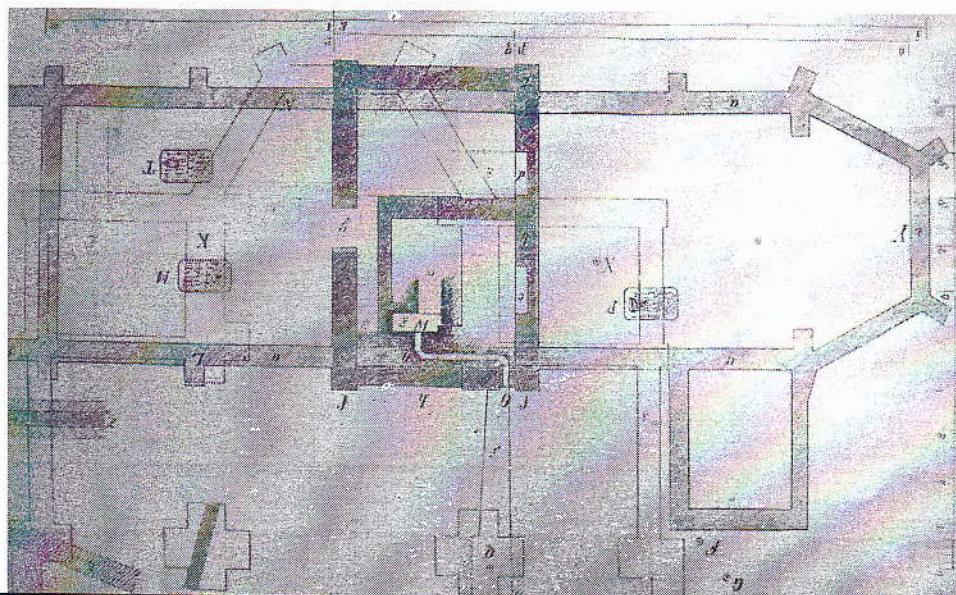
Tatiana Heitel afirmă că data probabilă a ridicării mănăstirii din cetatea lui Ahtum de către acest conducător s-a produs după creștinarea acestuia (înainte de anul 2002 anul căderii Vidinului).

În anul 1030 se înființează Episcopia catolică ca în perioada 1030 – 1050 să mai fie construite două biserici în cetatea Cenadului: prima Catedrală catolică „Sf.Gheorghe” ridicată de Gerard, primul episcop romano-catolic ca loc de îngropăciune și Mănăstirea Fecioara Maria demolată după cucerirea cetății de către turci.

În anul 1868 biserică catolică din centrul așezării este demolată și construită una mai mare închinată Sfântului Gerard. Săpându-se fundația noii biserici lucru care duce la ipoteza că fundațiile bisericii catolice s-ar supra pune peste vestigile bisericii lui Ahtum. Ideia a fost preluată de către cei care s-au ocupat cu studii arheologice după acest moment.

Redăm mai jos schmea propusă Henszlman cu promisiunea că în numerele viitoare să lămurim locul unde a existat Mănăstirea lui Ahtum.

Schita bisericii lui Ahtum

S.C. TERA PROFIL S.R.L.

www.teraprofil.ro

Vă oferă într-o gamă variată de culori:

- tablă imitație țiglă
- tablă cutată
- accesorii standard și non-standard pentru acoperiș
- sisteme pluviale metalice
- profile CD și UD
- lungimea de debitare la comanda clientului
- porți metalice rulante pentru garaje și industriale
- transport gratuit pe o rază de 50 kilometri față de Timișoara (lungimea maximă 5 m.)
- ofertă la marfa de pe stoc 3,5 euro/m.p.

FABRICA: loc. Dudeștii Noi, jud. Timiș, tel. 0724211385

BIROU COMENZI: Timișoara, str. Mircea cel Bătrân, nr 4
mobil: 07238903380, fix: 0256/471449, fax: 0256/471450

Sponsor principal:
Primăria comunei Cenad

Responsabilitatea pentru materialele publicate aparține autorilor

COLEGIUL DE REDACȚIE:

GHEORGHE ANUICHI, GHEORGHE DORAN, DORIN DRONCA,
Pr. DAN GROZA, MILENCO IANCOV, **IOAN RADU**, ION SAVU